

UHUM Yükseköğretimde 2016 Yılı

Can EREL
Uçak Mühendisi
can.erel@canerel.com.tr

Doğrudan havacılık ve uzay alanları sayesinde varlık bulmuş, merkezi yerleştirme ile öğrenci alan Türkiye ve KKTC’de yerleşik tüm yükseköğretim kurumlarının ve kontenjanlarını inceleyerek değerlendirdiğim "*Doğrudan Havacılık - Uzay İlişkili Yükseköğretimde 2016 Yılı*" başlıklı makalemde, "Uçak, Havacılık ve Uzay Mühendisliği – UHUM" mesleğine yönelik lisans programları ile ilgili,

"Havacılık ve Uzay Mühendisliği

MF-4 sınav sonucuna göre öğrenci alınan bu program (biri Hava Harp Okulu) 4 yükseköğretim kurumunda toplam 208 öğrenci kontenjanı ile uygulanmaktadır.

Uçak Mühendisliği

MF-4 sınav sonucuna göre öğrenci alınan bu program 3 yükseköğretim kurumunda toplam 139 öğrenci kontenjanı ile uygulanmaktadır.

Uçak ve Uzay Mühendisliği

MF-4 sınav sonucuna göre öğrenci alınan bu program 2 yükseköğretim kurumunda toplam 72 öğrenci kontenjanı ile uygulanmaktadır.

Uzay Mühendisliği

MF-4 sınav sonucuna göre öğrenci alınan bu program 1 yükseköğretim kurumunda toplam 62 öğrenci kontenjanı ile uygulanmaktadır."

diye yazmıştım...

Bu yazımda, UHUM ile ilgili ÖYSM'nin "2016 ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu" verileri ile birkaç konuyu daha detaylı değerlendireceğim:

- ÖYSM'nin "2016 ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu"na göre, bu yıl UHUM mesleğine yönelik lisans programlarında 431 adet normal öğretim öğrenci kontenjanı vardır. Buna Hava Harp Okulu'ndaki "Havacılık ve Uzay Mühendisliği" bölümünde 50 adet öğrenci kontenjanı da ilave edildiğinde toplam yıllık Türkiye ve KKTC UHUM öğrenci kontenjanı 481 adet olmaktadır.
- UHUM öğretim programı uygulayan yükseköğretim kurumları, ilgili fakülteleri ve bölümleri,
  - Gaziantep Üniversitesi - Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi'nde "Uçak ve Uzay Mühendisliği",

- o İstanbul Teknik Üniversitesi - Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi'nde "Uçak Mühendisliği" ve "Uzay Mühendisliği",
- o İzmir Ekonomi Üniversitesi - Mühendislik ve Bilgisayar Bilimleri Fakültesi'nde "Havacılık ve Uzay Mühendisliği",
- o Necmettin Erbakan Üniversitesi (Konya) - Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi'nde "Uçak Mühendisliği",
- o Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Samsun) - Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi'nde "Uçak ve Uzay Mühendisliği",
- o Orta Doğu Teknik Üniversitesi (Ankara) - Mühendislik Fakültesi'nde "Havacılık ve Uzay Mühendisliği",
- o Girne Üniversitesi (KKTC-Girne) Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi'nde "Uçak Mühendisliği",
- o ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampüsü (KKTC-Güzelyurt) içinde "Havacılık ve Uzay Mühendisliği",

...ayrıca,

- o Türk Hava Kurumu Üniversitesi (Ankara) - Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi'nde "Uçak Mühendisliği" ve "Uzay Mühendisliği" (*bu yıl öğrenci kontenjanı verilmedi*),
- şeklindedir. Bu yazı kaynağı kapsamı dışında da olsa, Hava Harp Okulu (İstanbul) Dekanlığında "Havacılık ve Uzay Mühendisliği" programı da mevcuttur.

Dikkat Çeken Bazı Konular...

- UHUM yükseköğretiminde öğretim kurumu ve öğrenci kontenjanı verileri belirli olduğu için ana hatları ile değerlendirilmiş olsa da, öğretim üyesi, öğretim-eğitim faaliyetlerini destekleyen altyapı niteliği ve niceliği ile ilgili veri ve bilgi mevcut olmadığı için değerlendirilememiştir.
- Bu son durumda, bugün mevcut 431+50 adet UHUM öğrenci kontenjanının değerlendirmesi, 1943 yılından var olan bu meslek alanında birkaç yıl öncesinde meslek odası kayıtlarında 800 civarında üye olduğu dikkate alınarak okuyucuya bırakılmıştır.
- Toplam 431+50 adetlik UHUM öğrenci kontenjanının %32 kısmı (155 adet) vakıf yükseköğretim kurumlarındadır,
- Toplam 431+50 adetlik UHUM öğrenci kontenjanının %51 kısmı (246 adet) İngilizce programlardadır ve 65 adedi KKTC'deki iki kuruma aittir.
...ilgili ekosistemde her geçen gün artan küreselleşme, ulusal havacılık – uzay programlarında gerçekleştirilen uluslararası işbirlikleri seviyesi ve kapsamı gereklilikleri dikkate alınarak, bazı programlarda yıllar önce İngilizce olan bazı öğrenci kontenjanının zaman içinde kaybolmuş olmasının yeniden değerlendirilmesi gerekli görülmektedir.
- Toplam 431+50 adetlik UHUM öğrenci kontenjanının %25,8 kısmı, bir yükseköğretim kurumuna ait en yüksek UHUM öğrenci kontenjanı olarak, İstanbul Teknik Üniversitesi'ndedir.

- "Doğrudan Havacılık - Uzay İlişkili Yükseköğretimde 2016 Yılı" makalemin "2016 Yılında Durum ve Dikkat Çeken Bazı Gelişmelerden..." başlığı altında,

"Sistemde tanımlı,

- Havacılık ve Uzay Mühendisliği,
- Uçak Mühendisliği,
- Uçak ve Uzay Mühendisliği,
- Uzay Mühendisliği,
- Meteoroloji Mühendisliği,

bölümlerinden birine/birkaçına sahip olacak şekilde yapılmış olması gereken "Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi" ismini alıp buna yönelik akademik organizasyonu kurmuş olmasına rağmen, bu programları açmadığı gibi sadece hava aracı bakım, onarım ve yenileme işlevine ve havacılığın genel işletme işlevlerine işgücü yetiştiren programları "fakülte" örgütlenmesi içine almaları, akademik yönden çok ama çok tartışmalı, yarattığı mesleki beklentileri nedeni ile çok ama çok tehlikeli bir uygulamaya devam etmesi de düşündürücüdür; hem de çok! "

şeklinde yer verdiğim eleştiri ile ilgili olan,

- Anadolu Üniversitesi (Eskişehir'de konuşlu),
- Erciyes Üniversitesi (Kayseri'de konuşlu),
- Kocaeli Üniversitesi (Kocaeli'de konuşlu),

yapısı altında yıllar önce yapılandırılmış Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakülteleri'nde halâ UHUM öğretim programı açılmamıştır; bu durum tartışmaya açıktır...

...ancak, fakülte örgütlenmesinde "meslek eğitim" programları olarak tanımlı öğretim programlarına yer verilerek mezunlarının ilk işgününden başlayarak gelecekte bir kariyer karmaşasına daha dayanak oluşturacağı tartışmasızdır.

- Son olarak, havacılığın "ihtisas üniversitesi" olduğu iddiası ile kurulan, geçen süre içinde idari ve mali durumunda sorunlarla karşılaşan ve bu nedenle öğretim programları aksayan bir vakıf yükseköğretim kurumu için paylaşacaklarım var:
  - Bu kuruma, YÖK tarafından 2016-2017 öğretim dönemi için ön lisans, lisans ve yüksek lisans (yerli ve yabancı) öğrenci kontenjanı verilmemesi bu kararı halen öğrenimini sürdüren değerli öğrencilere ve onların öğretim ücretlerini ödeyen saygıdeğer ebeveynlerine verilen hak etmedikleri bir cezadır!
  - Bu kararının zaman kaybedilmeden, ilgili üniversitenin yönetsel etkinliğini ve akademik işlevselliğini geliştirecek bir örgütlenme değişikliğini de kapsayacak şekilde tadil edilmesini ve öğrenimin sürdüren değerli öğrencilerin öğrenimlerini güvenli ortam ve yeterli süreçlerde sürdürmesini umut ediyorum.

Ülkemizde her geçen gün gelişen havacılık ve uzay ilişkili faaliyetlerin küresel standart ve beklentileri karşılayacak şekilde gerçekleşmesi öncelikle bu şartların öğretim ve eğitim alanında gerçekleşmesi ile mümkün olabilir; bu yönde tespit ve kişisel değerlendirmelerimi samimiyetle paylaşmak istedim.

Güzel bir öğretim ve eğitim yılı olması umudu ile...

Uçak, Havacılık & Uzay Mühendisliği

UHUM

